

Espoon kaupungin lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain muuttamisesta

Viite: VN/14657/2025-STM-56

Espoon kaupunki kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain muuttamisesta.

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelma sisältää esityksen kotihoidon tuen niin sanottuun Norjan malliin siirtymisestä. Espoon kaupunki on antanut lausunnon sosiaali- ja terveysministeriölle 19.11.2025 lakimuutoksesta ja hallituksen esityksestä lokakuussa 2025.

Vaikutukset etuuden saajiin

Nyt lausunnolla olevan lakimuutoksen jälkeen kotihoidon tuen saaminen edellyttäisi vähintään kolmen vuoden asumisaikaa Suomessa. Hallituksen esityksessä on täsmennetty syksyllä 2025 lausunnolla olleeseen lakimuutokseen asumisaikavaatimusta siten, että se koskisi vanhempaa tai huoltajaa, joka pääasiassa hoitaa lasta, ja kotihoidon tuki maksettaisiin kyseiselle vanhemmalle ja huoltajalle.

Toinen keskeinen muutos hallituksen esityksessä on, että jatkossa kotihoidon tukea ei maksettaisi, jos lasta hoitaisi pääasiallisesti perheen ulkopuolinen hoitaja.

Espoon kaupunki pitää suotuisana sitä hallituksen esitykseen tehtyä muutosta ja aiemman vaatimuksen lieventämistä siitä, että asumisaikavaatimus olisi koskenut lapsen molempia vanhempia. Esitetty toinen muutos toimii ohjaavana toimena ja mahdollisesti edistää lapsen varhaiskasvatukseen piiriin tuloa. Säännöllinen varhaiskasvatukseen osallistuminen tukee muun muassa lapsen kielen oppimista.

Lain voimaantulo ja kustannusten kattaminen

Lakimuutoksen ja kotihoidon tuen niin sanotun Norjan malliin esitetään tulevan voimaan 1.1.2027 alkaen. Espoon kaupunki pitää hallituksen esitykseen tehtyä muutosta kannatettavana. Lain voimaan tulon aikataulu mahdollistaa aiempaa hallituksen esitystä paremmin lakimuutokseen varautumista ja kaupungin ennakoivia toimia. Lisäksi kunnille lakimuutoksesta aiheutuvat lisäkustannukset valtionosuuksina on selkeämpi määrittää, kun lakimuutoksen ehdotetaan astuvan voimaan koko vuotta koskevana muutoksena.

Yhteenveto

Espoon kaupunki pitää ehdotetun lakimuutoksen tavoitteita edelleen perusteltuina ja kannatettavina sekä Espoon strategisia tavoitteita tukevinä. Edellä kuvatut hallituksen esitykseen tehdyt muutokset ohjaavat mahdollisesti aiempaa useamman lapsen pitkäaikaisen kotihoidon tuella tehtävän hoidon sijaan varhaiskasvatukseen piiriin. Hallituksen esityksen muihin arvioituihin vaikutuksiin Espoon kaupunki viittaa 19.11.2025 antamaansa lausuntoon.

Espoon kaupunki kannattaa hallituksen esityksessä olevaa hallituksen kirjausta siitä, että esityksestä pyydetään perustuslakivaliokunnan lausunto.

Merja Narvo- Akkola
kasvun ja oppimisen toimialajohtaja
Espoon kaupunki